

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia 29 listopada 2011 r.

**Pan
Marian Podziwski
Wojewoda Warmińsko-Mazurski**

LOL-4101-17-02/2011; P/11/094

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Warmińsko – Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie („Urzędzie”) kontrolę funkcjonowanie systemu ratownictwa medycznego w Urzędzie w okresie od 1 stycznia 2009 r. do 20 października 2011 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działania Wojewody Warmińsko-Mazurskiego związane z zapewnieniem funkcjonowania na terenie województwa systemu ratownictwa medycznego.

Podstawą sformułowania takiej oceny były następujące uwagi i oceny częściowe.

1. Wojewoda wywiązał się z obowiązku wynikającego z art. 21 ustawy z dnia 8 września 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym², sporządzając Wojewódzki Plan Działania Systemu Państwowe Ratownictwo Medyczne (zwany dalej „Planem SPRM”). Plan ten oraz wszystkie jego aktualizacje i aneksy były zaakceptowane przez Ministra Zdrowia i podane do publicznej wiadomości na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu. Stosownie do wymogów określonych w obowiązujących rozporządzeniach Ministra Zdrowia, Plan SPRM zawierał m.in. charakterystykę potencjalnych zagrożeń, informację o liczbie i rozmieszczeniu na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego jednostek systemu

¹ Dz. U. z 2007. r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2006 r. Nr 191, poz. 1410 ze zm.

Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz jednostek organizacyjnych szpitali wyspecjalizowanych w zakresie udzielania świadczeń zdrowotnych niezbędnych dla ratownictwa medycznego, a także organizację systemu powiadamiania o stanach nagłego zagrożenia zdrowotnego.

W Planie SPRM dla województwa warmińsko-mazurskiego uwzględniono m.in.:

- 34 szpitale z łózkami stałymi i gotowymi do rozwinięcia,
- 11 szpitalnych oddziałów ratunkowych („SOR”),
- 77 zespołów ratownictwa medycznego w województwie, tj. 27 zespołów specjalistycznych (w tym jeden wodny³) oraz 50 podstawowych (w tym cztery wodne),
- centrum urazowe w Wojewódzkim Szpitalu Specjalistycznym w Olsztynie,
- przyszpitalne lądowiska śmigłowców.

Przyszpitalne lądowiska śmigłowców znajdowały się przy dziewięciu (26,5%) szpitalach, w tym przy sześciu w których funkcjonują SOR. W trzech z nich transport chorych odbywał się bez użycia karetek. Lądowiska przy czterech szpitalach posiadały akredytację Urzędu Lotnictwa Cywilnego (w tym trzy przy SOR).

2. Wojewoda, zawarł w badanym okresie porozumienia z dyrektorem Warmińsko-Mazurskiego Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia powierzając mu (zgodnie z art. 49 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym) przeprowadzenie postępowań o podpisanie umów z dysponentami zespołów ratownictwa medycznego oraz rozliczanie i kontrolę wykonania tych umów. W ramach ww. porozumień Wojewoda zapewnił w badanym okresie terminowe przekazywanie Warmińsko-Mazurskiemu Oddziałowi Narodowego Funduszu Zdrowia środków pieniężnych w formie dotacji celowych (łącznie 214.066 tys. zł na działalność wszystkich 77 zespołów ratownictwa medycznego, ujętych w Planie SPRM. Tylko w dwóch przypadkach (w 2009 r.) nastąpiły opóźnienia w przekazaniu pieniędzy w ustalonym terminie (wynoszące 2 i 15 dni), co związane było odpowiednio z późniejszym uruchomieniem środków przez Ministra Zdrowia oraz opóźnieniem w przekazaniu Wojewodzie harmonogramu płatności przez Oddział Narodowego Funduszu Zdrowia. Wszystkie przekazane w formie dotacji celowej środki Oddział wydatkował i rozliczył zgodnie z ich przeznaczeniem.

W latach 2009-2011 powstały nadwyżki w planie wydatków na finansowanie zespołów ratownictwa medycznego, w kwocie (odpowiednio) 900 tys. zł, 9 tys. zł i 2.894 tys. zł.

³ zespół wodny funkcjonował od 1 czerwca do 30 września

Nadwyżki powstałe z przyczyn niezależnych od Wojewody, po uzyskaniu zgody Ministra Zdrowia i Ministra Finansów przeznaczono na wydatki inwestycyjne związane z ratownictwem medycznym, w tym 872 tys. zł na dofinansowanie zakupu czterech ambulansów medycznych w 2009 r. oraz 2.894 tys. zł na dofinansowanie zakupu dziewięciu ambulansów w 2011 r.⁴ Działania Wojewody, związane z przeznaczeniem środków finansowych na zakup ambulansów medycznych (zgodnie z art. 50 ust. 1 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym), wpływały wydatnie na zwiększenie bezpieczeństwa ludności na terenie województwa. Wojewoda kwotę 9.164 zł (0,01% planu finansowego na ratownictwo medyczne w 2010 r.) ze środków pochodzących z rezerwy celowej (rozdział 85141) przeniósł na pokrycie części zobowiązań w zakresie zasądzonych rent (rozdział 85195).

3. W oparciu o koncepcję zatwierdzoną przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, Wojewoda w 2010 r. podjął działania związane z organizowaniem Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego („WCPR”) w siedzibie Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie. Zakończenie robót budowlanych związanych z przystosowaniem wszystkich pomieszczeń WCPR zostało zaplanowane na koniec listopada 2011 r. W organizowanym WCPR spełnione zostały kryteria dotyczące lokalizacji i ilości stanowisk pracy o których mowa w § 35 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2009 r. w sprawie organizowania i funkcjonowania centrów powiadamiania ratunkowego i wojewódzkich centrów powiadamiania ratunkowego⁵. W województwie zamieszkałym przez 1.427 tys. mieszkańców, spełnione zostały kryteria dotyczące lokalizacji i ilości (o których mowa w art.14a ust. 6 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej⁶), bowiem w WCPR przewidziano:

- 10 stanowisk operatorskich numerów alarmowych (przy kryterium jedno stanowisko całodobowe na 250 tys. mieszkańców tj. sześciu w województwie),
- 12 stanowisk pracy dyspozytorów Państwowego Ratownictwa Medycznego do obsługi numeru alarmowego (przy kryterium jedno stanowisko całodobowe na 200 tys. mieszkańców tj. ośmiu w województwie),
- jedno stanowisko pracy lekarza koordynatora ratownictwa medycznego.

Zwiększenie ilości stanowisk pracy dyspozytorów numerów alarmowych i dyspozytorów Państwowego Ratownictwa Medycznego daje możliwość zróżnicowania obsady

⁴ Informacja uzyskana po podpisaniu protokołu, na podstawie art. 59 ust. 1 ustawy o NIK

⁵ Dz. U. z 2009 r., Nr 130 poz. 1073 ze zm.

⁶ Dz. U. z 2009 r., Nr 178 poz. 1380 ze zm.

wg przewidywanych potrzeb w czasie doby i dni tygodnia. Wojewoda zapewnił już obsadę kadrową WCPR (będącego oddziałem Wydziału Organizacyjno-Administracyjnego Urzędu), którą stanowić będą lekarze koordynatorzy, pracujący od 2007 r. w Urzędzie oraz zatrudnieni w 2011 r. dyspozytorzy numerów alarmowych.

Ponadto NIK pozytywnie ocenia realizację porozumień zawartych przez Wojewodę w 2009 r. z Komendantem Wojewódzkim Policji w Olsztynie, Komendantami Miejskimi Policji w Olsztynie i Elblągu oraz Komendantami Powiatowymi Państwowej Straży Pożarnej, dotyczących funkcjonowania na terenie województwa numeru 112 telefonu alarmowego w zakresie przekierowania zgłoszeń do właściwych służb. Funkcjonowanie systemu powiadamiania ratunkowego (uruchomienie nr 112), o którym mowa w art. 14a ust. 8 ustawy o ochronie przeciwpożarowej jest jednym z istotnych elementów systemu powiadamiania ratunkowego integrującego krajowy system ratowniczo-gaśniczy i system Państwowego Ratownictwa Medycznego.

4. Wojewoda zapewnił nadzór nad funkcjonowaniem systemu ratownictwa medycznego w województwie. Zgodnie z dyspozycją art. 31 ust. 1 pkt 2 ustawy o Państwowym Ratownictwie Medycznym, w latach 2009 – 2011 (do września) przeprowadził 31 planowych kontroli dysponentów jednostek działających na obszarze województwa, trzy kontrole doraźne oraz jedną kontrolę jednostki współpracującej z systemem. Kontrole te były przeprowadzone w trybie i na zasadach określonych w obowiązującej w tym czasie, ustawie z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej⁷. W ramach tych kontroli, pracownicy Urzędu sporządzili protokoły, odnotowując w 17 z nich nieprawidłowości, które zostały usunięte przez kontrolowane jednostki na bieżąco.

Wojewoda w latach 2009 i 2010 nie skorzystał z uprawnienia do przeprowadzenia kontroli jednostek współpracujących z SPRM (trzech społecznych organizacji ratowniczych), pod kątem spełniania wymogów określonych w art. 17 ust. 2 ww. ustawy, tj. zapewnienia gotowości operacyjnej, dysponowania środkami łączności oraz dysponowania odpowiednią liczbą uprawnionych ratowników medycznych. W październiku 2011 r. przeprowadzono ww. kontrolę w Straży Miejskiej w Olsztynie.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

⁷ Dz. U. z 2007 r., Nr 14 poz. 89 ze zm.

Z poważaniem